

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.
Katedra obchodního práva
PF UK

Posudek k diplomové práci Michala Blahy
na téma „Pojem a druhy směnek“

Rozsah práce: 60 stran

Datum odevzdání práce: 24. ledna 2012

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant zvolil poměrně tradiční téma, k němuž se pojí mnohá soudní rozhodnutí i řada odborných pramenů. Na aktuálnosti mu nicméně dodává průběžně narůstající počet soudních rozhodnutí, která se jím zabývají, ale i neutuchající využívání směnky v praxi. Dopady na směnečné právo má také rekonstrukce. Ty však diplomant v práci (bohužel) nezmiňuje.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako středně náročné, především díky rozsahu i hloubce dostupné literatury a dalších pramenů. Vývoj judikatury ovšem v poslední době natolik pokročil, že zdaleka ne všechna nová rozhodnutí jsou odborně zpracována. Je tudíž zřejmé, že diplomant musel při vytváření práce provést i vlastní rešerše a v části materie se zorientovat „na vlastní pěst“. Mám obavu, že to se mu zcela nezdařilo. Pokud v práci odkazuje na judikaturu, evidentně ji poznává z odborné literatury. Nezdá se mi, že by v tomto směru provedl vlastní rešerše (viz též níže). Z textu je nicméně zřejmé, že (pokud jde o zbylé prameny) pronikl do odborných zdrojů, které v práci mapuje, i do problematiky, jíž se zabýval, a dobře porozuměl jejímu systému, významu, původu, praktickým dopadům, ale i obecným souvislostem.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomant si vytkl za cíl podrobně analyzovat podstatné náležitosti směnky, zejména v kontextu aktuální judikatury. Takto postavený cíl, myslím, beze zbytku nenaplnil. Závěry tuzemské odborné literatury i judikatury v práci zohlednil. Mnohá rozhodnutí v ní nicméně postrádám. Mrzí mě také, že diplomant více nepohlédl za hranice tuzemského právního prostředí. Rozsáhlá unifikace směnečného práva umožňuje do značné míry čerpat z praktických i teoretických zkušeností zahraničních. To platí dvojnásob pro okolní země, s nimiž nás pojí tytéž kořeny právní úpravy soukromého práva i práva směnečného. Vzhledem k tomu, že v době odevzdání práce vrcholil proces přijímání nového občanského zákoníku, bych také očekával jeho alespoň částečnou reflexi. Reflexe rekonstrukce mi tak v práci rovněž chybí.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předložené práce je evidentní. Domnívám se, že dílo je výsledkem diplomantovy samostatné práce. Řada jeho úvah se sice opírá o závěry publikované v jiných pramenech, autorův vlastní myšlenkový přínos výslednému dílu je však také patrný.

C. Logická stavba práce

Systematika práce je přehledná a dobře uspořádaná. V tomto směru práci nemám co vytknout.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Diplomantova práce s dostupnými prameny je víceméně standardní, poznámkový aparát je bohatý. Po formální stránce bych tomuto aparátu vytknul snad jen opakované plné citace odkazovaných děl a také skutečnost, že jednotlivé poznámky nemají charakter samostatných vět, tj. nezačínají velkým písmenem a nekončí tečkou. Diplomant také zcela pomíjí literaturu cizojazyčnou. Vzhledem ke koncentraci na problémy s výkladem platného tuzemského práva mu to snad lze odpustit. Byť jen letmý pohled do zahraničí by však práci – myslím – prospěl. Komparace s cizinou by diplomantovi nakonec mohla pomoci i argumentačně.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka provedené analýzy je přiměřená šíři zadaného tématu. Diplomant si v práci položil několik otázek, které lze mít za stěžejní vzhledem k tomuto tématu. Oceňuji, že při hledání jejich řešení vždy nejprve shrnul převažující, ale i divergující názory prezentované v relevantních odborných pramenech a pokusil se připojit vlastní postoj k věci a stručnou argumentaci v jeho prospěch. Tím osvědčil schopnost odborné rešerše, rekapitulace a prezentace, ale též evaluace a argumentace. Za nedostatečnou pokládám jen práci s dostupnou judikaturou. Pokud v práci diplomant odkazuje na judikaturu, jedná se vesměs o starší rozhodnutí vrchních soudů, tj. ta, která se mezitím objevila v odborné literatuře. Mám tak podezření, že judikaturu diplomant poznával jen takto zprostředkovaně. Nezdá se mi, že v tomto směru provedl vlastní rešerše přímo u zdroje (např. na internetové stránce Nejvyššího soudu). V opačném případě by mu nemohlo uniknout několik důležitých rozhodnutí tohoto soudu z poslední doby, která se pojí i k těm otázkám, jež v práci analyzuje. Doporučuji, aby tento stav napravil alespoň v rámci přípravy k ústní obhajobě a schopnost samostatného vyhledávání aktuální judikatury doložil v jejím průběhu. Příkladmo očekávám odpovědi např. na otázku možných modifikací v gramatickém vyjádření bezpodmínečného příkazu či slibu, otázku cizojazyčného označení měny směnečného peníze, hodiny plnění uvedené na směnce (opravdu způsobí každý takový údaj neplatnost směnky?), uvedení platebního místa, které se v České republice vyskytuje vícekrát (např. obecný údaj o takové obci), které v mezidobí zaniklo, atd.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je odpovídající, dílo je přehledně strukturováno do kapitol a podkapitol. Za vadu bych považoval snad jen absenci číslování jednotlivých podkapitol v části 6. (směnečné doložky). Grafická stránka práce jinak požadovanému standardu vyhovuje.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková úroveň práce je slušná, chyby a překlepy jsem zaznamenal jen výjimečně.

4. Případná další vyjádření k práci

Z věcného hlediska lze upozornit na několik nesrovnalostí v textu. Nesouhlasím s tezí, že zákon o cenných papírech nemá zásadní vliv na směnečné právo (str. 11). Problematická je rovněž úvaha o deklaratorním významu zápisu (člena) statutárního orgánu do obchodního rejstříku ve vazbě na problém nedostatečného počtu osob, které jednaly jménem společnosti, byl-li určen požadavek společného jednání (str. 36). Zajímalo by mě, jak se dle diplomanta v dané souvislosti prosadí princip materiální publicity takového zápisu. V přehledu směnečných doložek postrádám doložku rozhodčí, což lze mít za zvláště aktuální, opět ve vazbě na zcela nedávnou judikaturu Nejvyššího soudu. Uvítám, jestliže se diplomant ke shora uvedeným okruhům vrátí při ústní obhajobě a své úvahy upřesní, popř. doplní.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Odkazuji na okruhy a úkoly vymezené výše. Uvítám rovněž, doplní-li diplomant během ústní obhajoby informaci o dopadech rekonstrukce do směnečného práva.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Vzdor uvedeným výhradám práci pokládám za způsobilou obhajoby i obhajitelnou. Předběžně ji navrhuji klasifikovat stupněm velmi dobře či dobře, konečné hodnocení nicméně ponechávám závislým na průběhu ústní obhajoby.

V Praze dne 12. května 2012

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.